

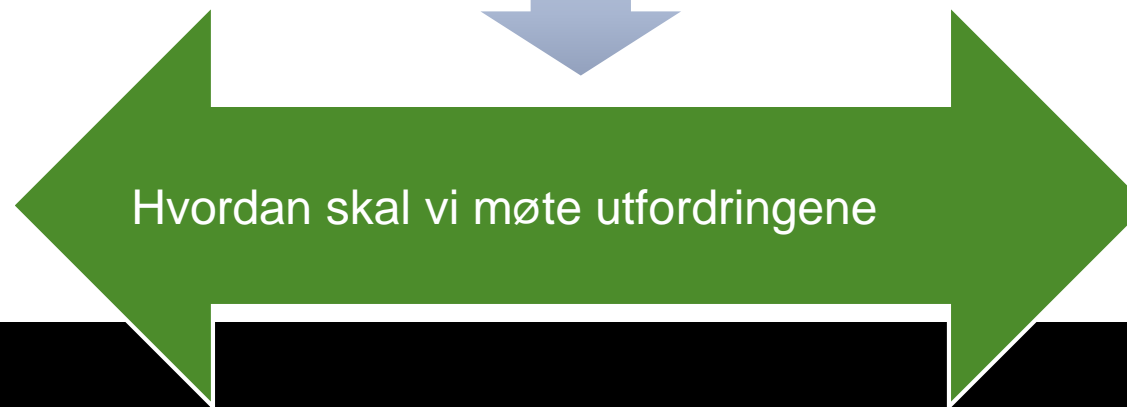
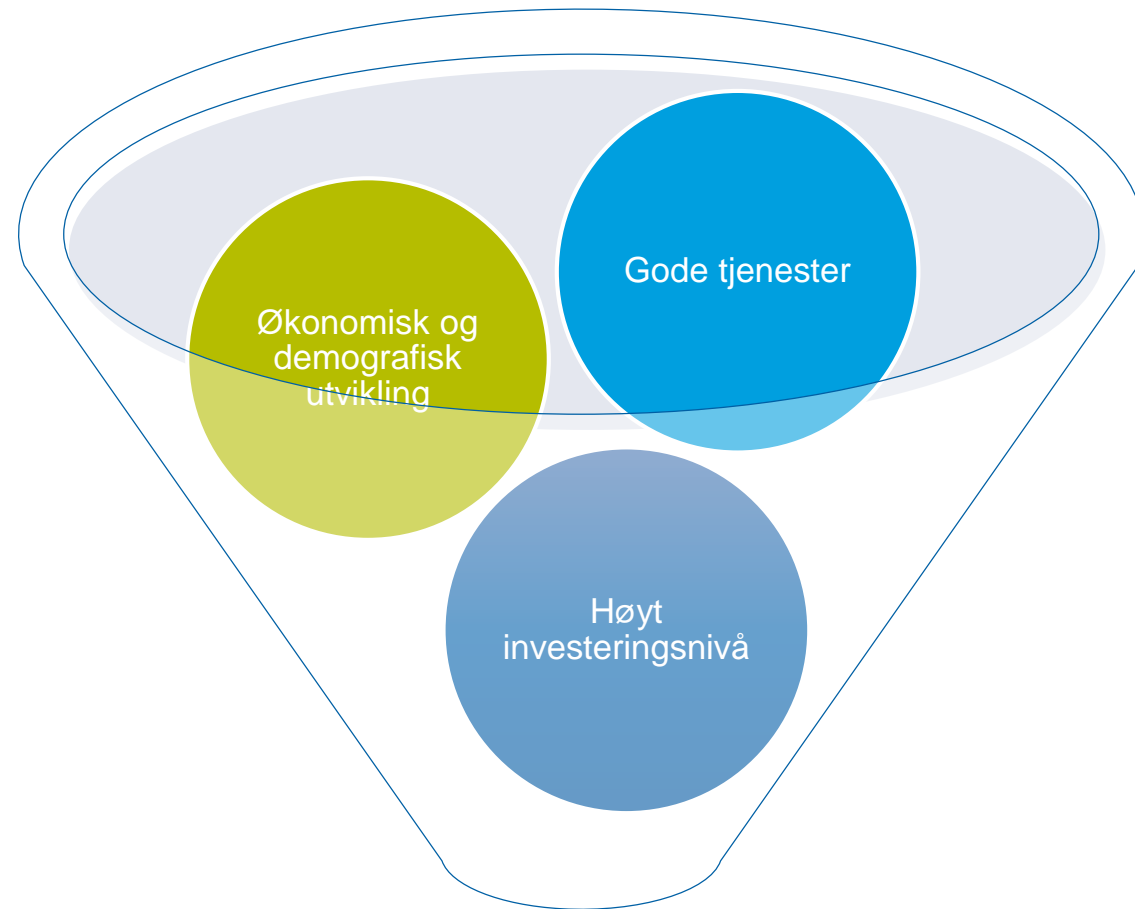
Rådmannens forslag

Handlings- og økonomiplan 2018-2021

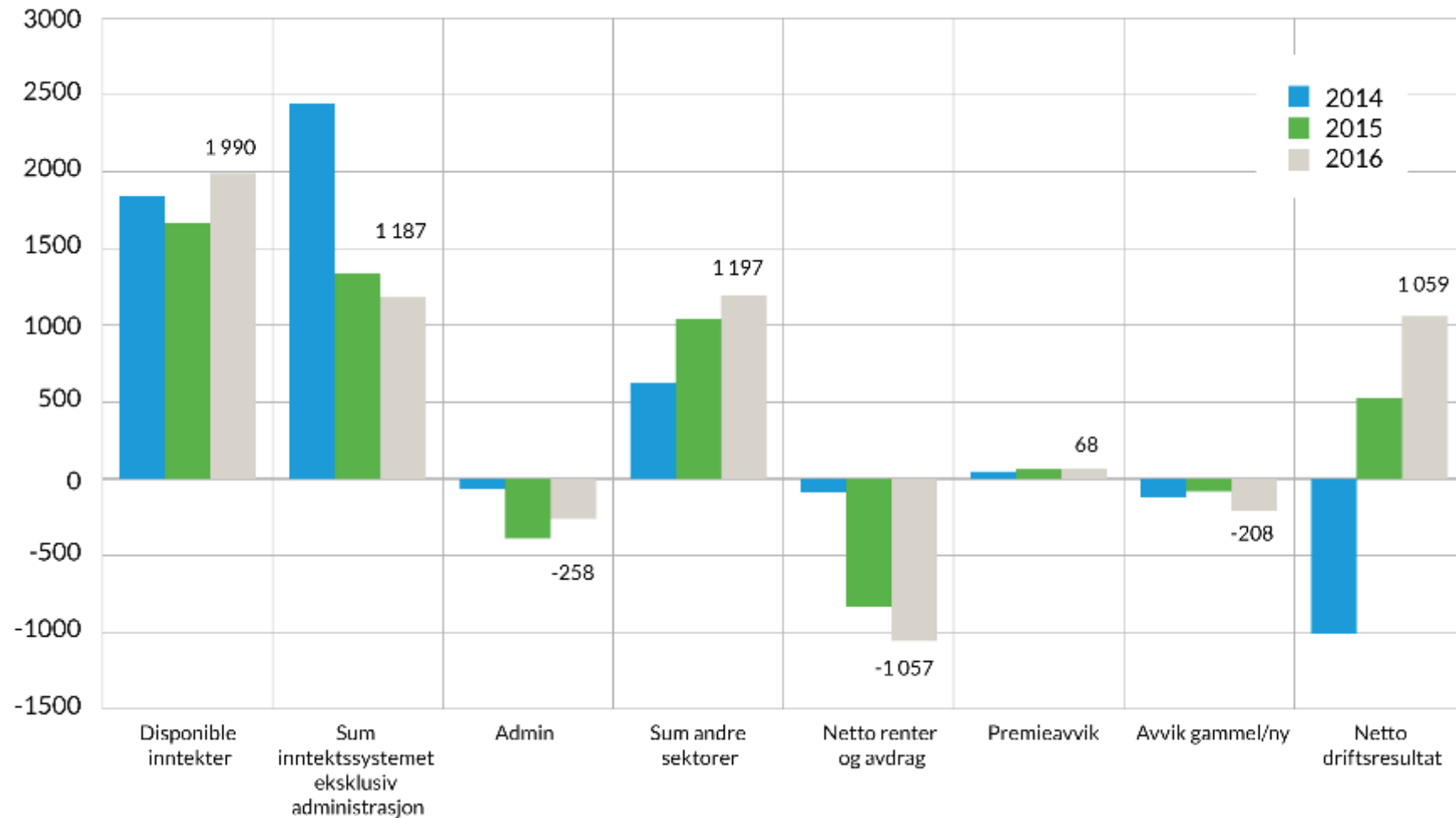
27. oktober 2017

STAVANGER KOMMUNE

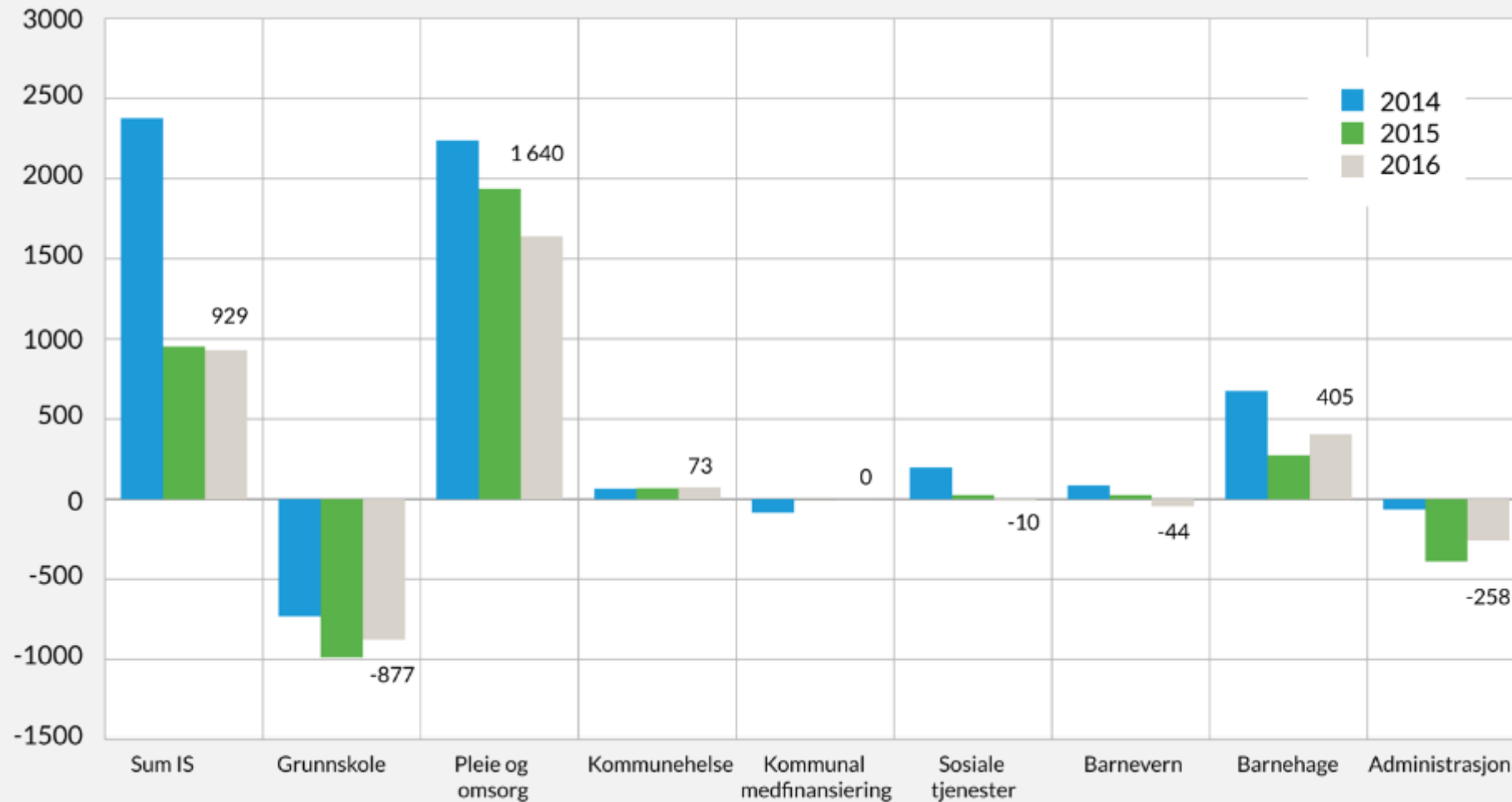

Disponible inntekter og anvendelse i Stavanger

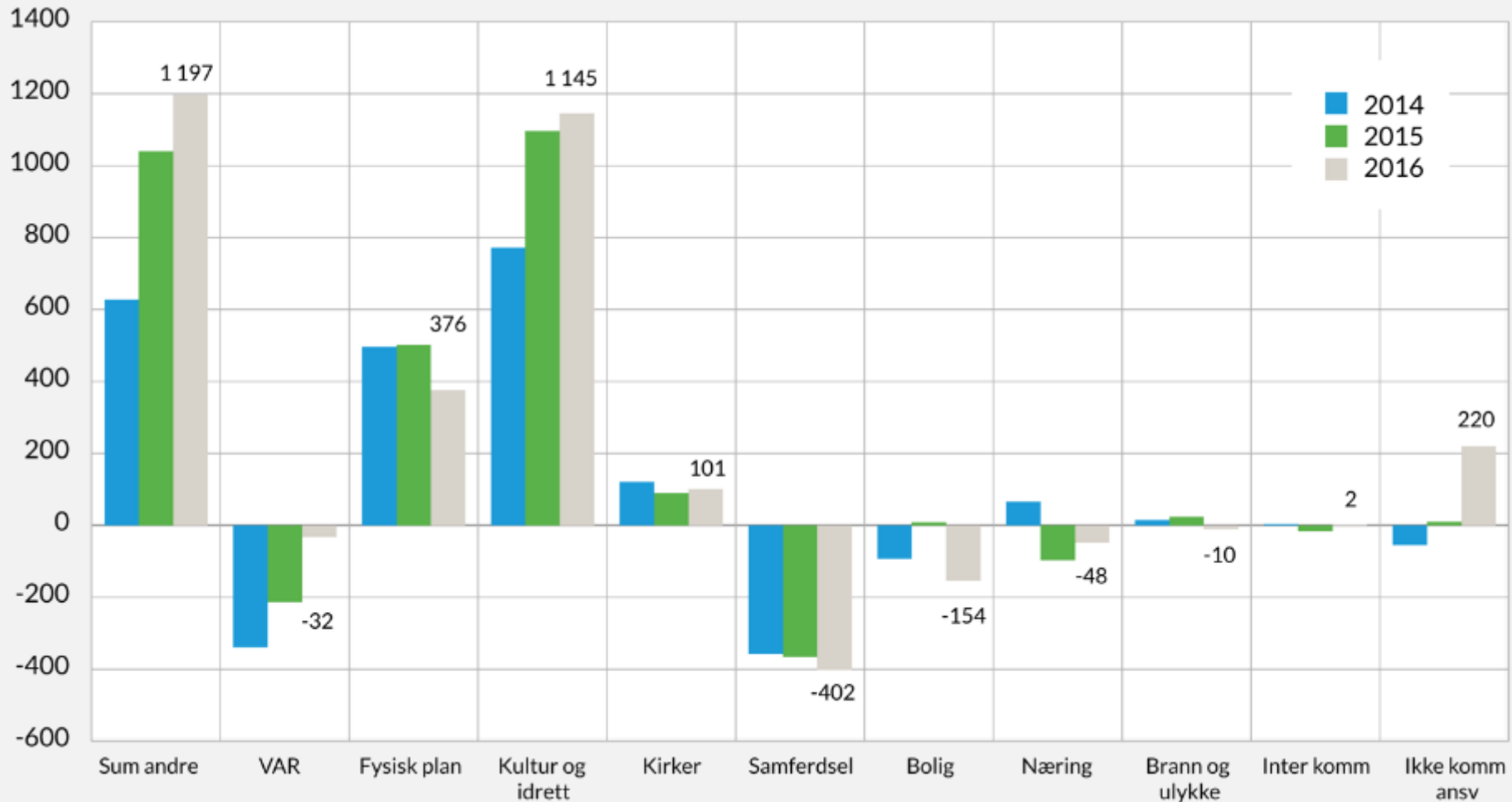
Stavanger bruker kr 110 mill. mer enn landsgjennomsnittet på tjenester innenfor inntektssystemet

(kilde; ASSS 2016, justert for beregnet utgiftsbehov)

Stavanger bruker kr 160 mill. mer enn landsgjennomsnittet på tjenester utenfor inntektssystemet

(kilde; ASSS 2016, justert for beregnet utgiftsbehov)

Langsiktige utfordringer

Demografisk
endring

Økte
kvalitetskrav

Reduserte
ressurser

Norsk økonomi på bedringens vei

Omslag i norsk økonomi

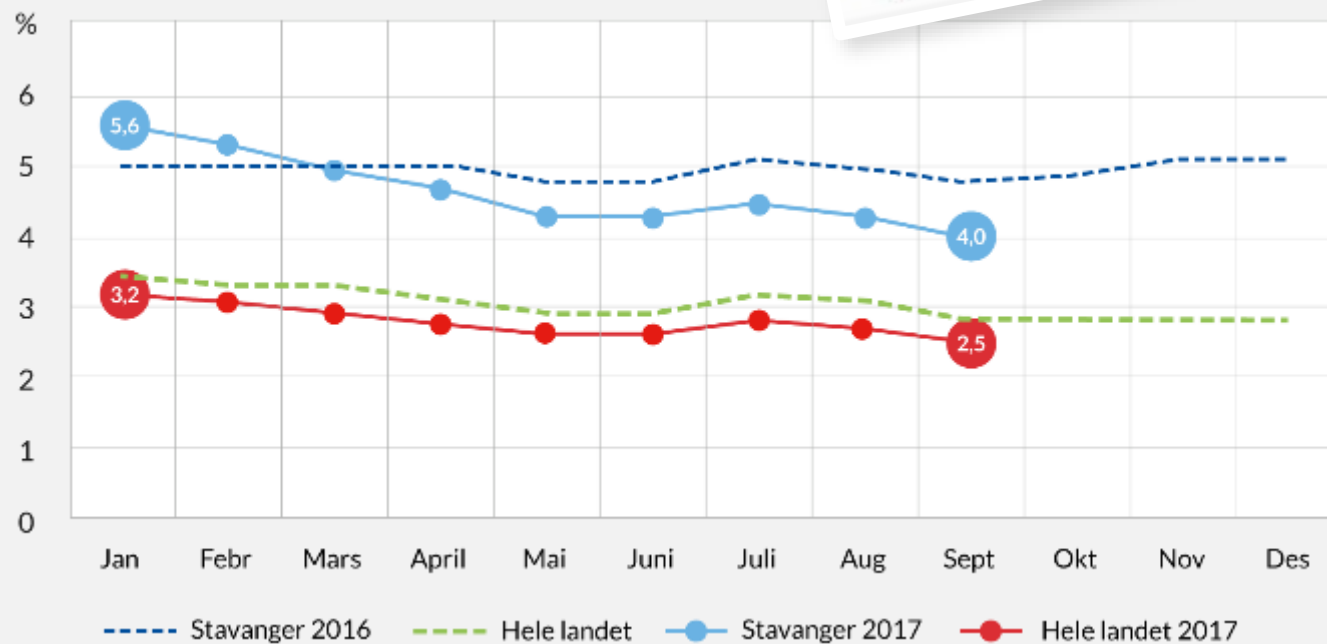
- Konjunkturedgangen etter oljeprisfallet er snudd til forsiktig optimisme for norsk økonomi
- Arbeidsledigheten klart lavere enn i fjor

Drivkreftene bak omslaget

- Forventer vekst i oljeinvesteringene
- Høyere internasjonal vekst
- Tidsforsinkede effekter av svakere krone
- Fortsatt lave renter

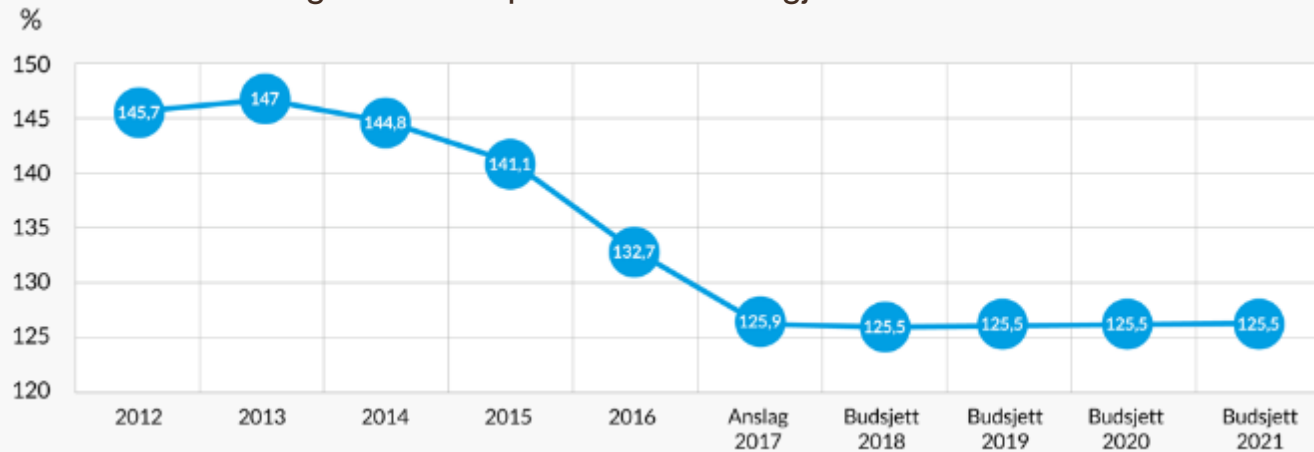
Rogaland og Stavanger

- Regionen er fremdeles preget av økonomisk usikkerhet på grunn av høy arbeidsledighet og lav befolkningsvekst

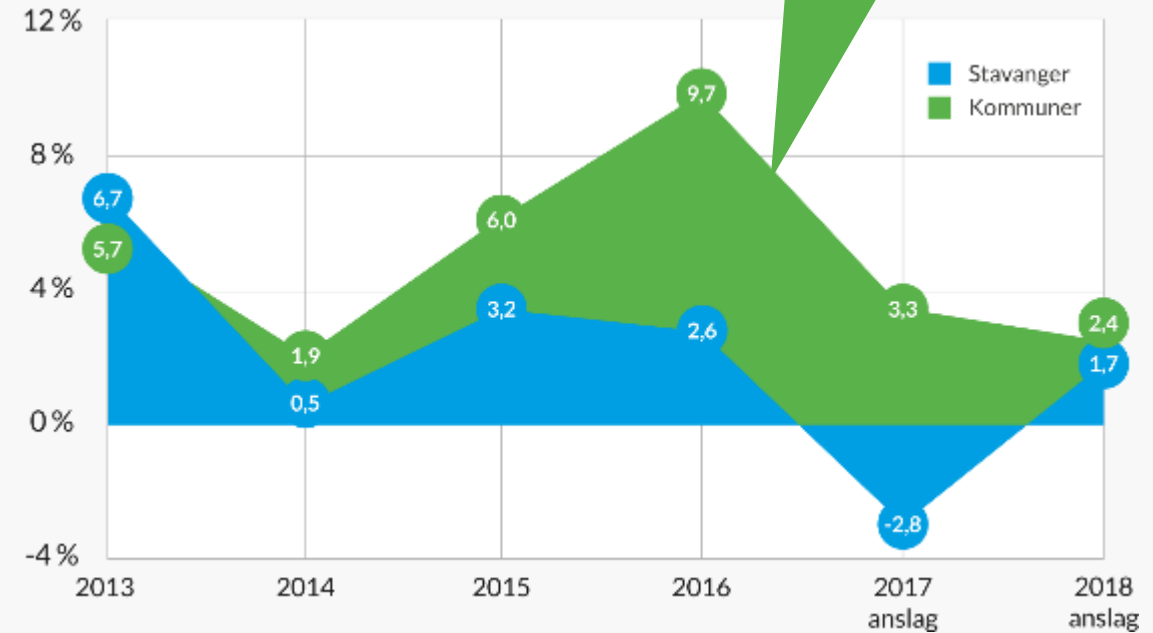

Fortsatt lavere skattevekst enn landet

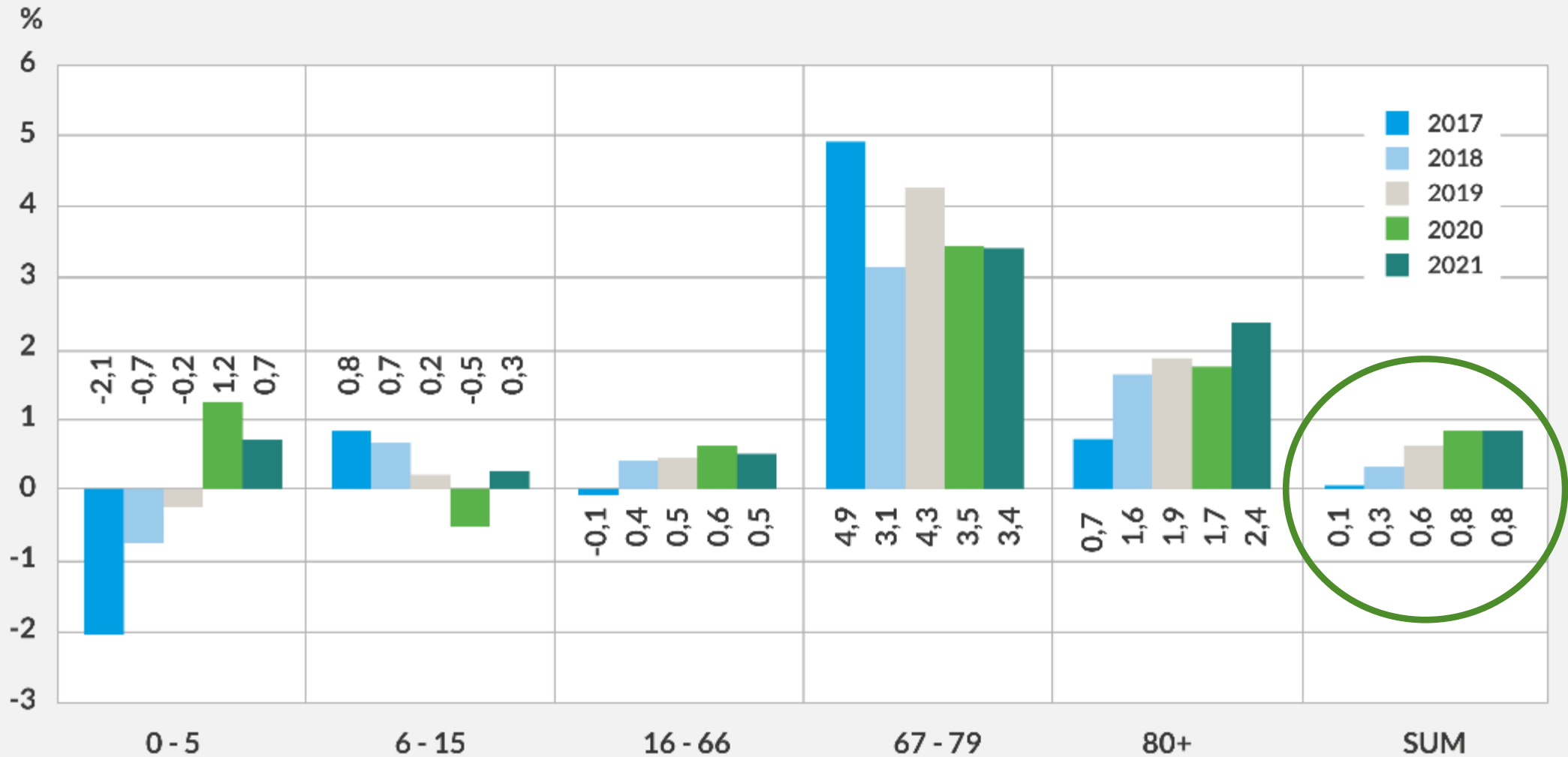
Stavanger – skatt i prosent av landsgjennomsnittet

Skattevekst årlig

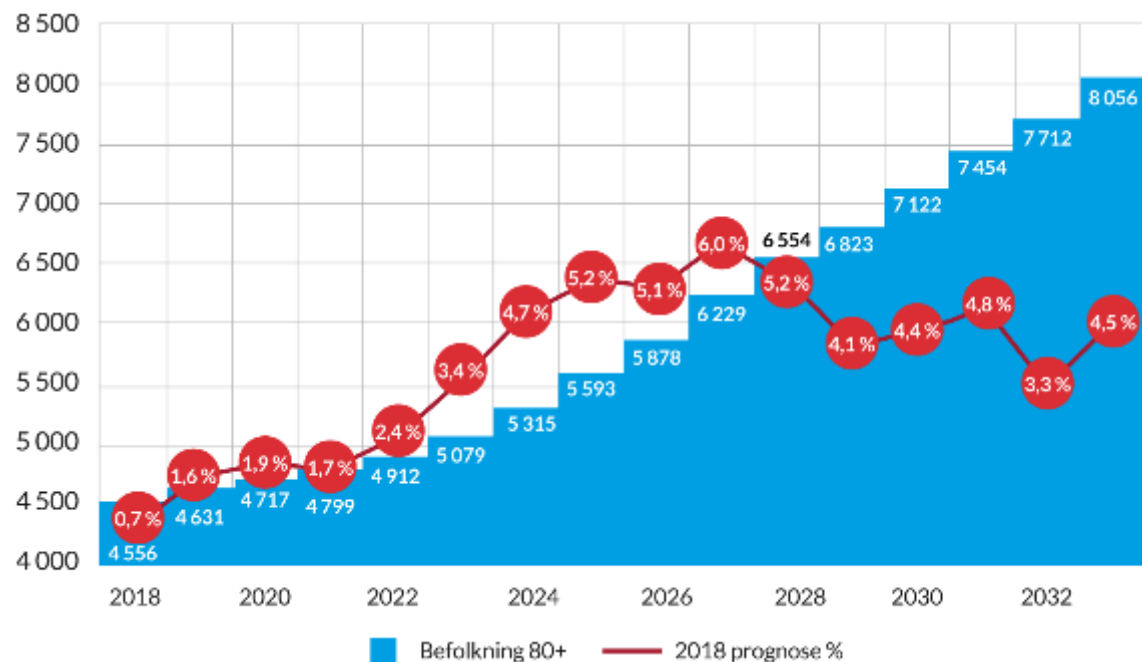

Befolkningsutvikling 2017-2021

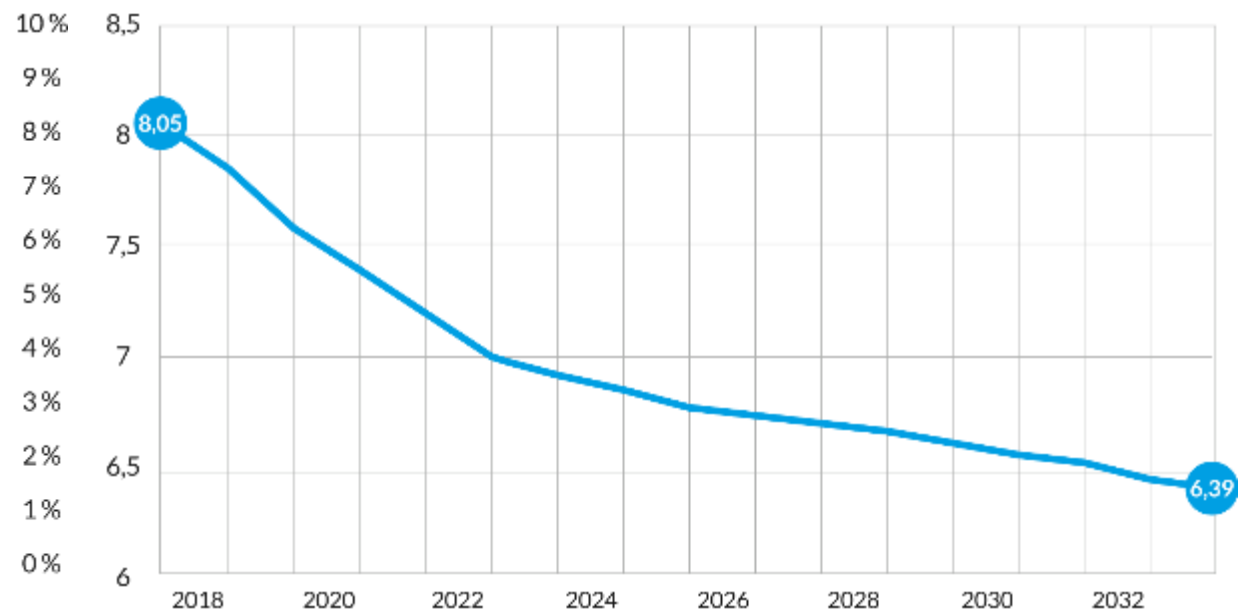

Vi blir flere eldre og færre yrkesaktive

Befolkningsprognose 80+

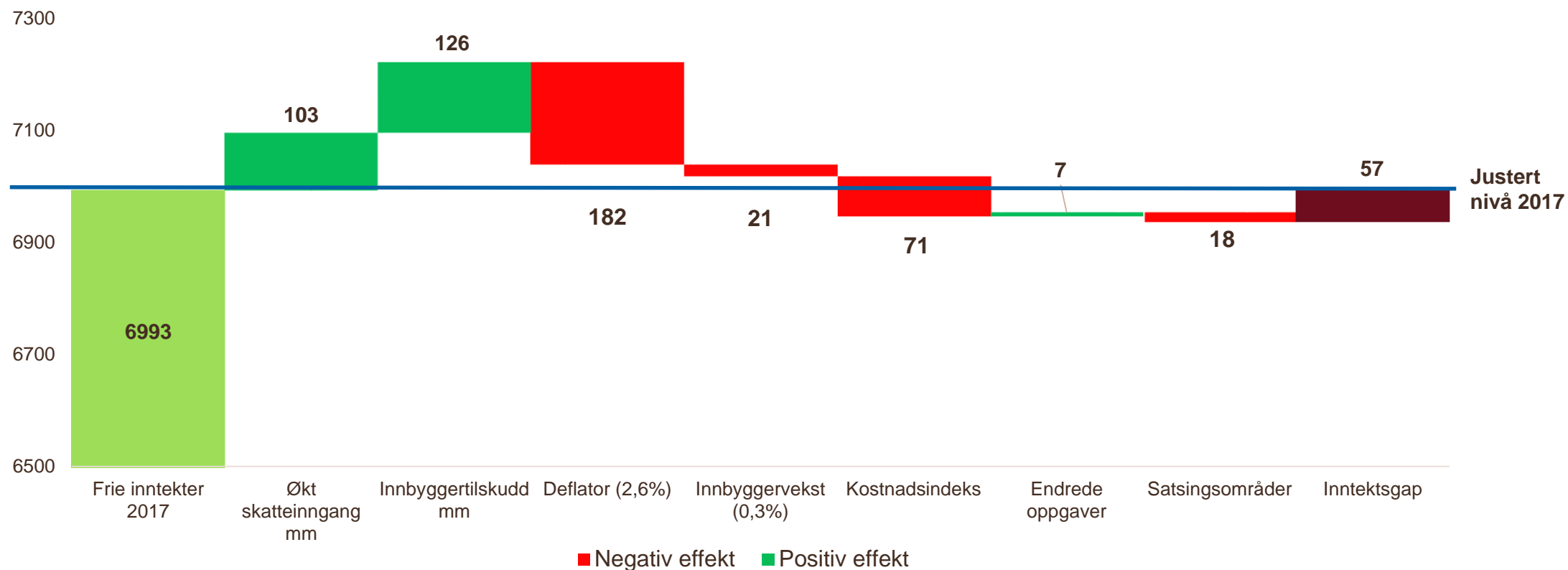

Antall yrkesaktive per innbygger 67+ år

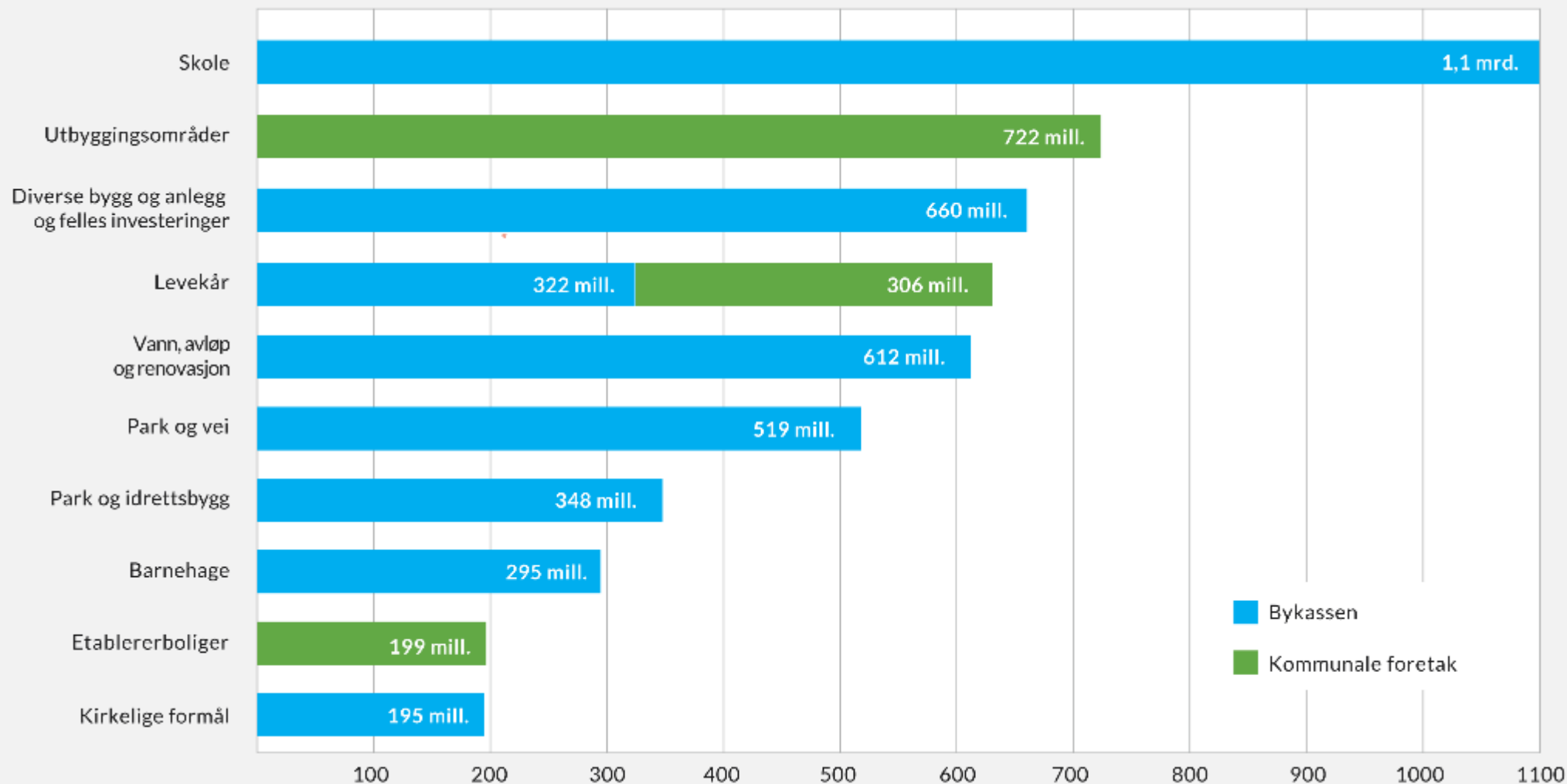

Vekst i frie inntekter – en økt handlefrihet?

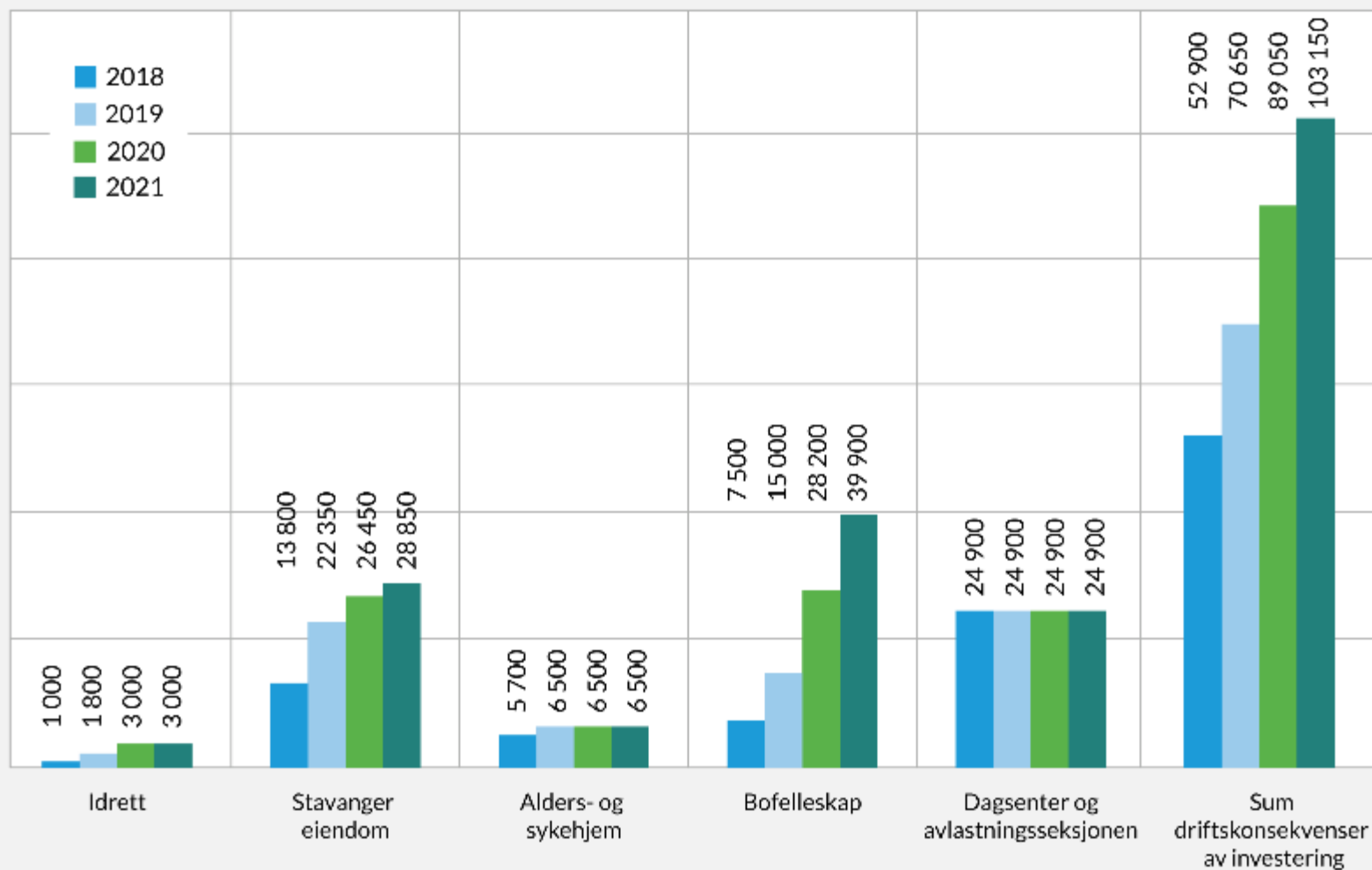
Konsekvenser av statsbudsjett fra 2017 til 2018

Investeringer etter hovedformål totalt kr 5,3 mrd.

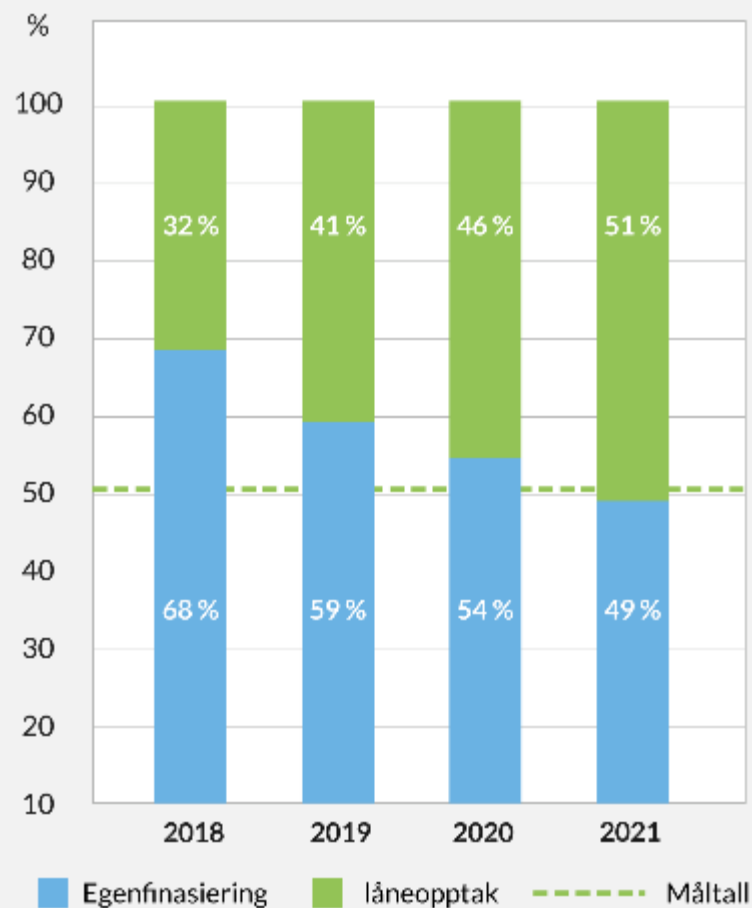

Driftskonsekvenser av investeringer 2018-2021

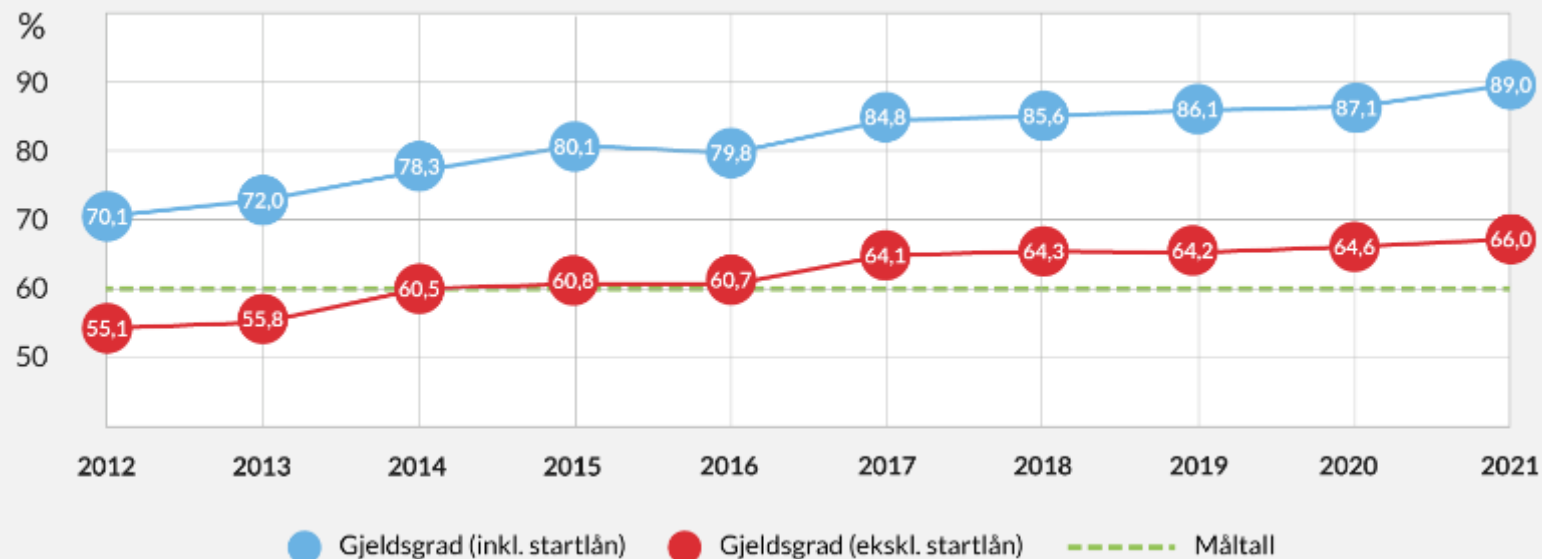

Andel egenfinansiering av investeringene og gjeldsgrad

Finansiering av investeringene

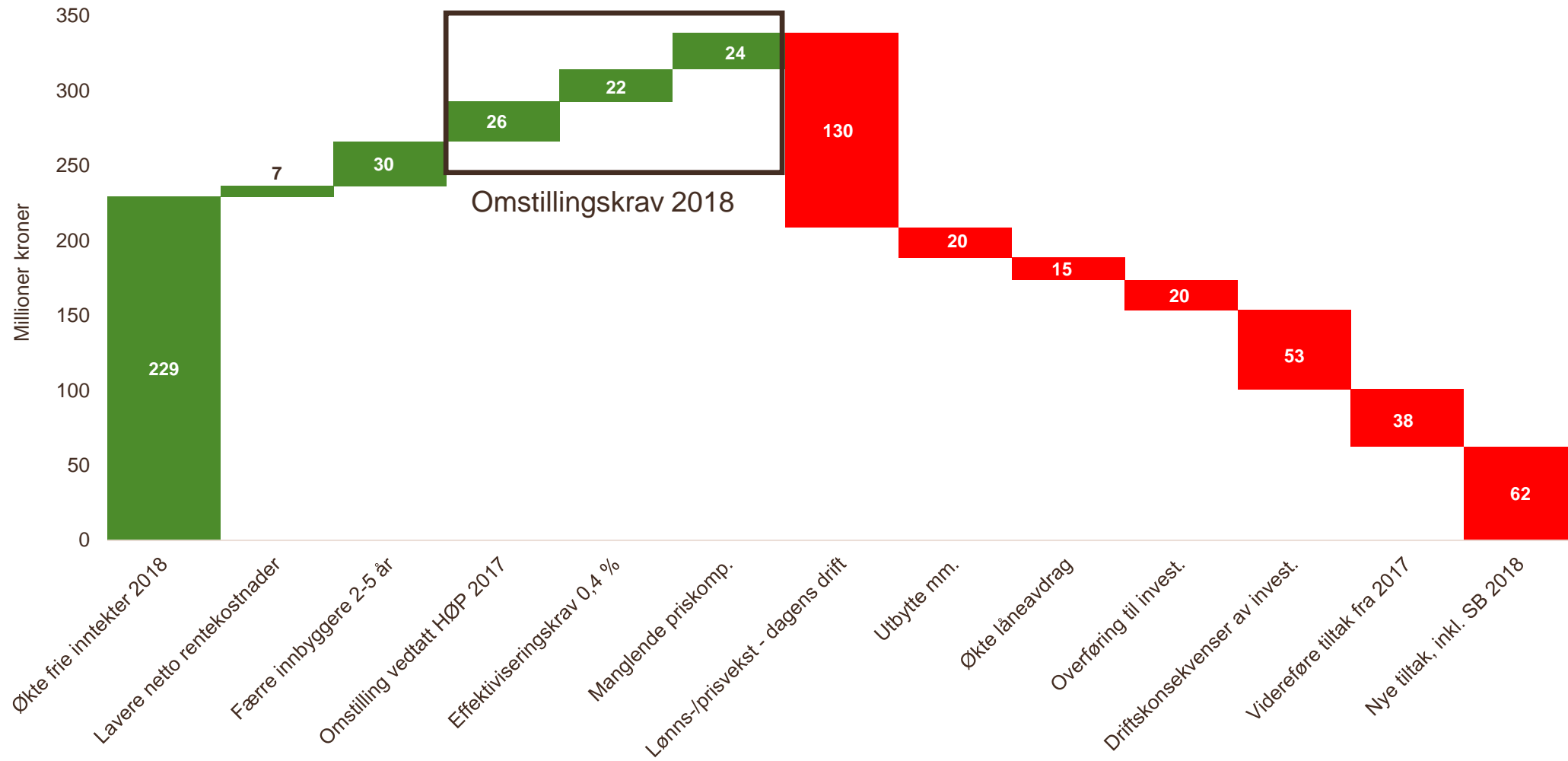

Gjeldsgrad

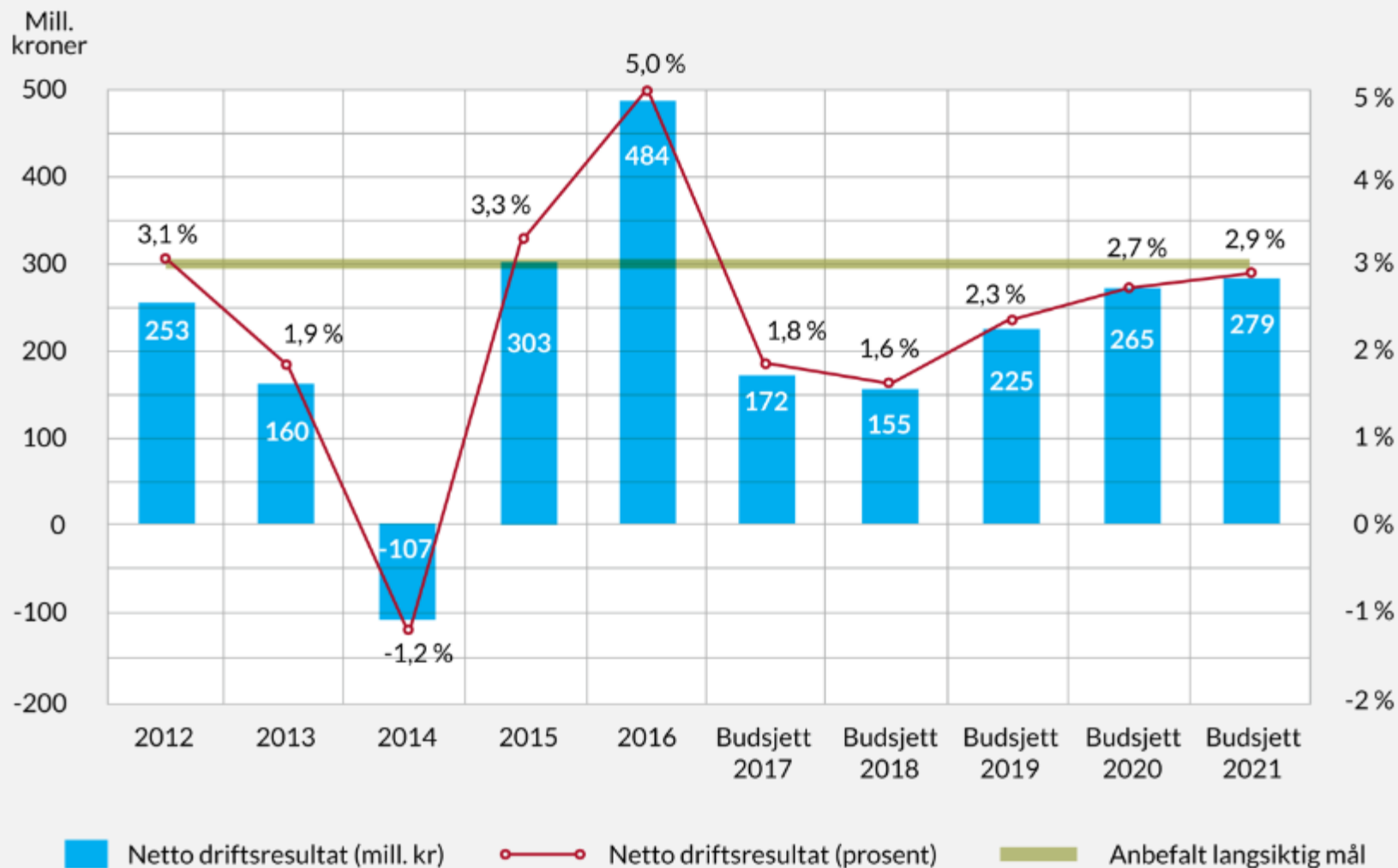
Stille før stormen?

Hvordan skape nødvendig handlingsrom i 2018 ?

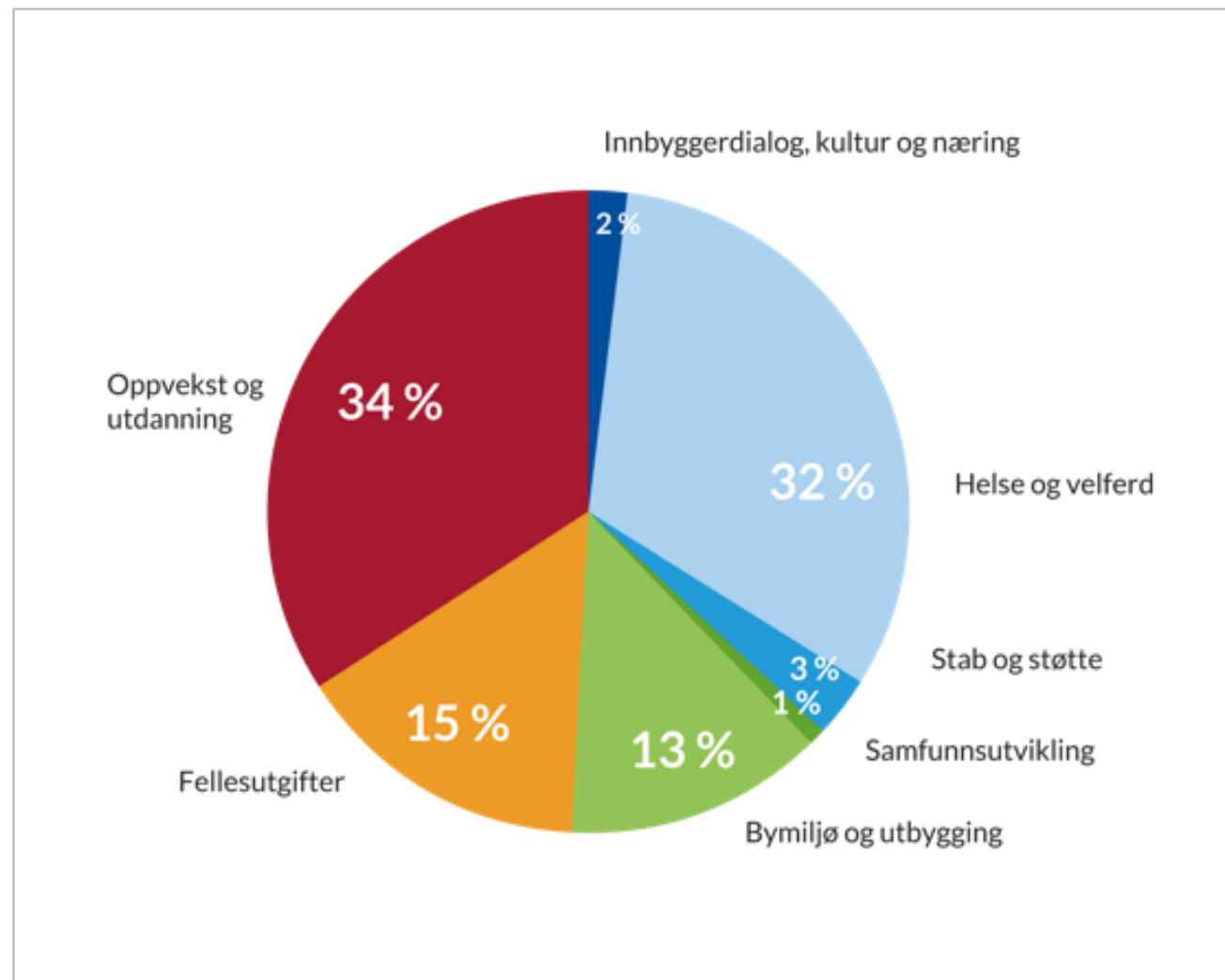
Netto driftsresultat

regnskap 2012-2016, budsjett 2017-2021

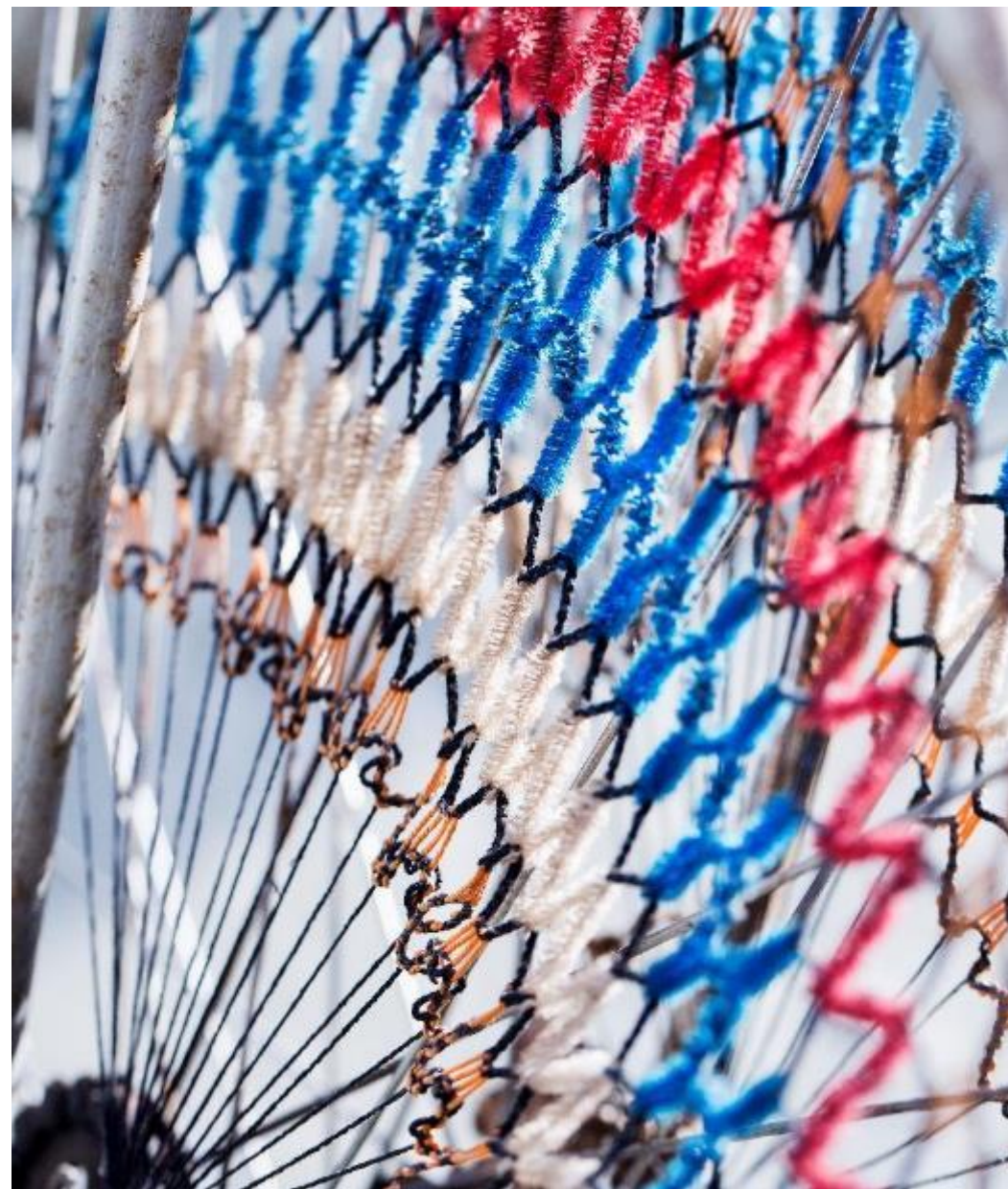
Brutto driftsrammer (mill. kr.)

(ekskl. VAR og nye foretak)

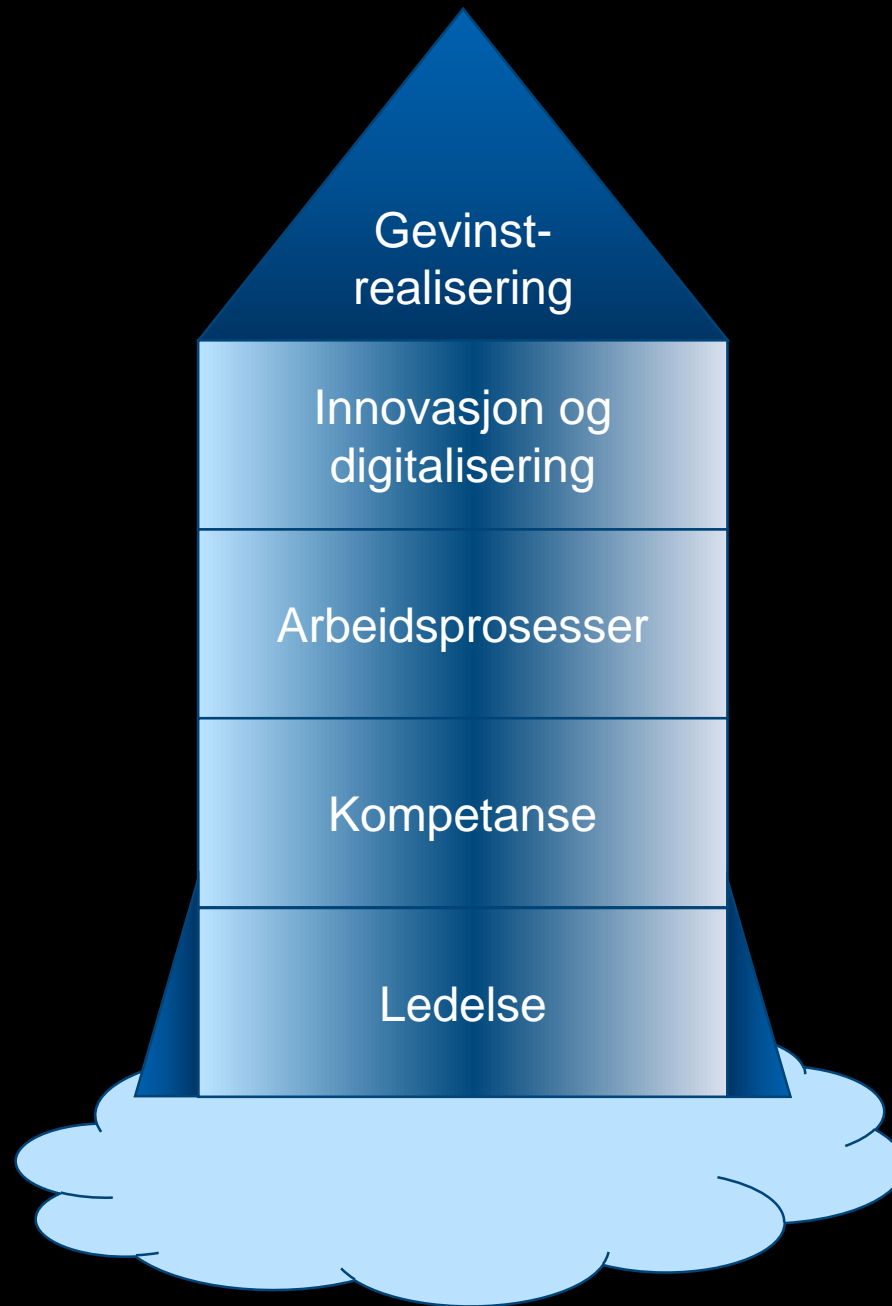

Omstilling og effektivisering

- Effektiviseringskrav, 0,4 % i planperioden fra kr 22 mill. i 2018 til kr 30 mill. i 2021
- Omstilling videreført fra HØP 2017-2020, «Omstilling 2018»
 - Alders- og sykehjem, kr 17,5 mill.
 - Bofellesskap, kr 7,5 mill.
 - Ungdom og Fritid, kr 1,35 mill.
- Omstilling 2020 og 2021
 - Hjemmebaserte tjenester, fra kr 2,5 mill. til kr 5,0 mill.
- Innovasjon og forbedring, gevinstrealisering
 - Kr 10 mill. i 2019 og øker til kr 20 mill. fra 2020

Hvordan lykkes med omstilling?

“We choose to go to the moon in this decade and do the other things, not because they are easy, but because they are hard, because that goal will serve to organize and measure the best of our energies and skills.”

- *John F Kennedy*

Satsinger innenfor tjenestene 2018-2021

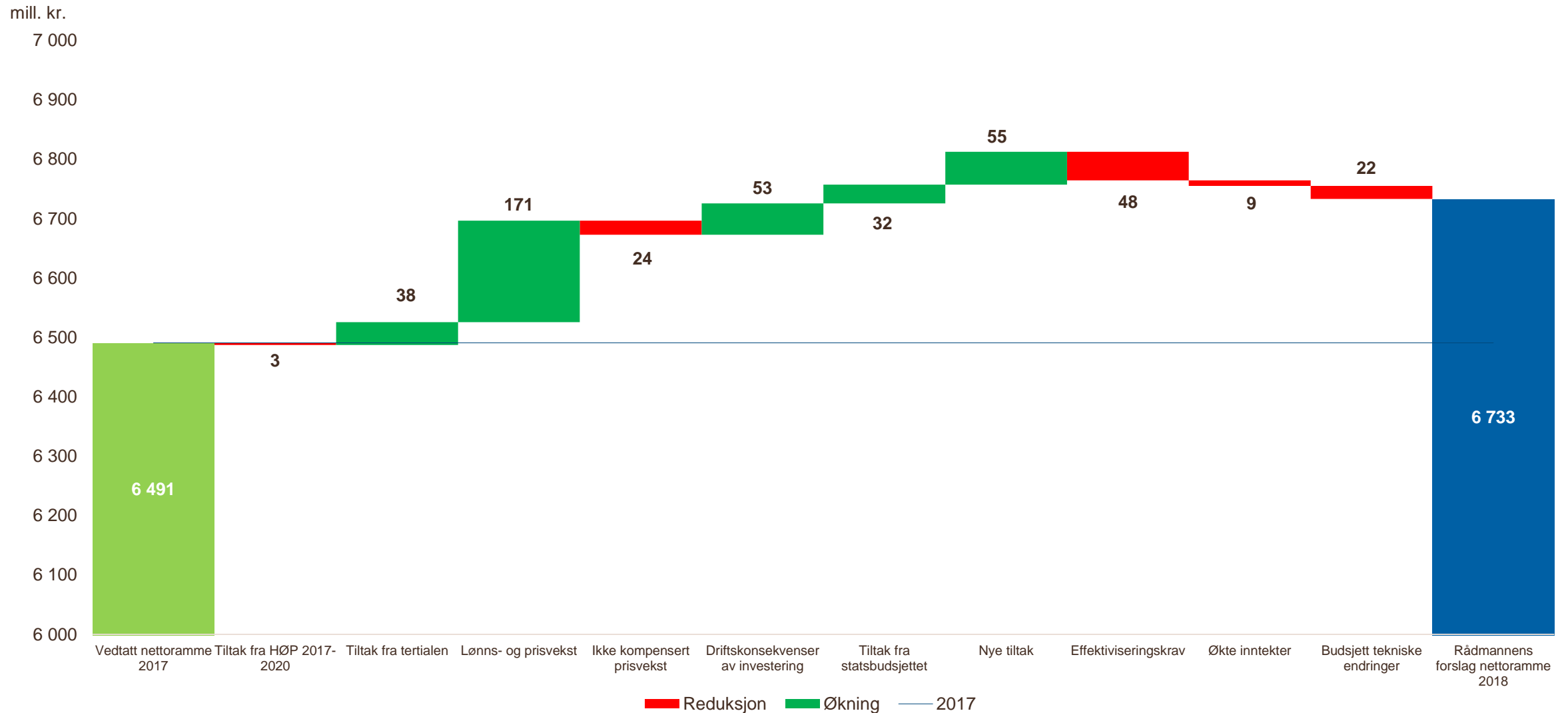
Brutto driftsbudsjett 2018

kr 10,9 mrd.

Investeringer 2018 - 2021

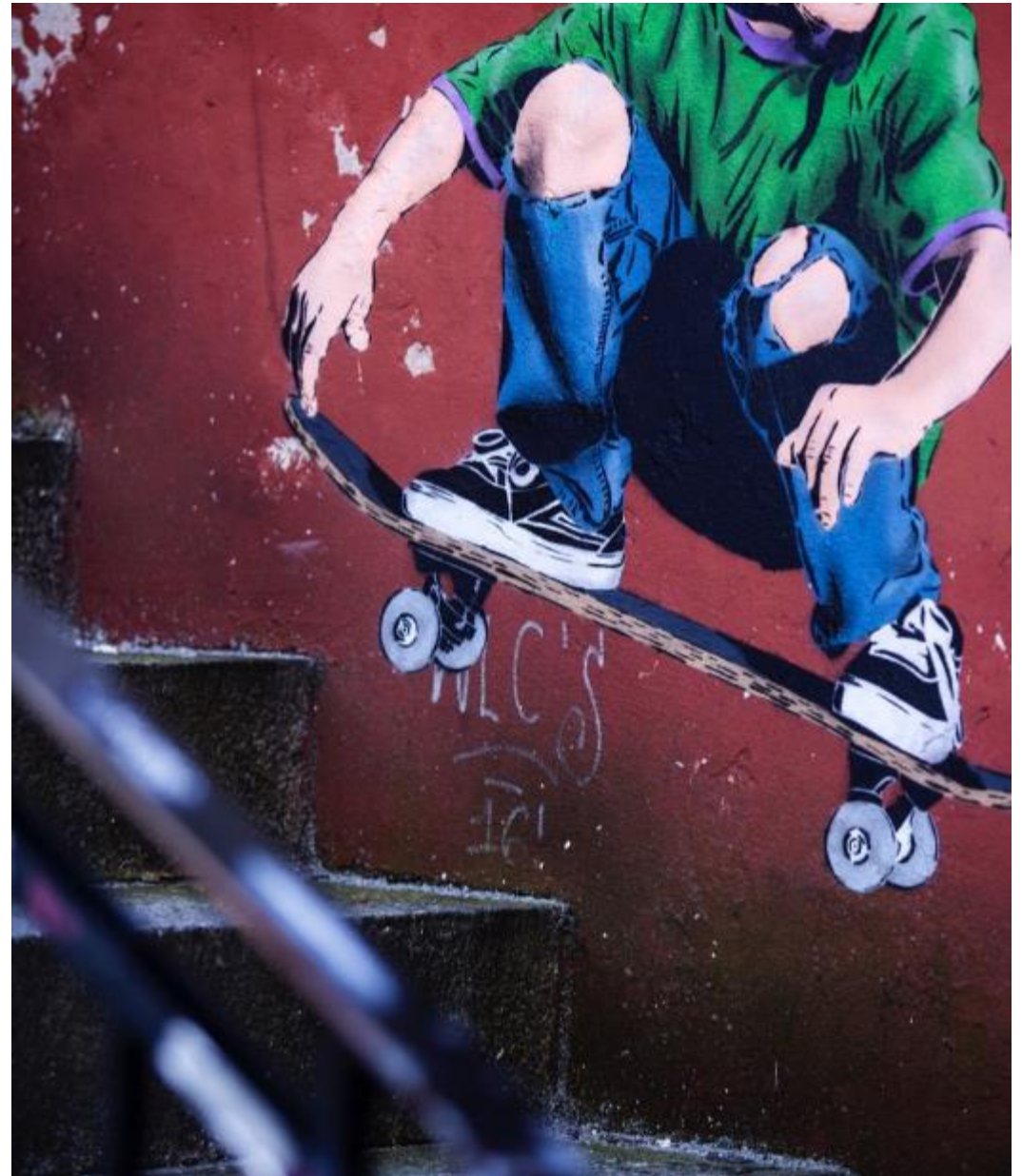
kr 5,3 mrd.

Endringer i driftsrammene for tjenesteområdene

Satsing på barnehage og skole

- Tidlig innsats
- Kompetanseutvikling
- Tilpasning av barnehagekapasitet, nedgang i antall barn 0-5 år
- Høyere kompetanse og høyere pedagogtetthet innenfor barnehage
- Elevantallsvekst i skolen
- Omdisponere midler til spesialundervisning innenfor budsjettetrammen til skole

Satsing på barn og unge

- Helsesøstertjeneste og skolehelsetjeneste
- Tiltak rettet mot barn i lavinntektsfamilier
- Barnevern
- Områdesatsing Storhaug

Endringer i driftsrammene for oppvekst og utdanning

mill. kr.

3 200

3 100

3 000

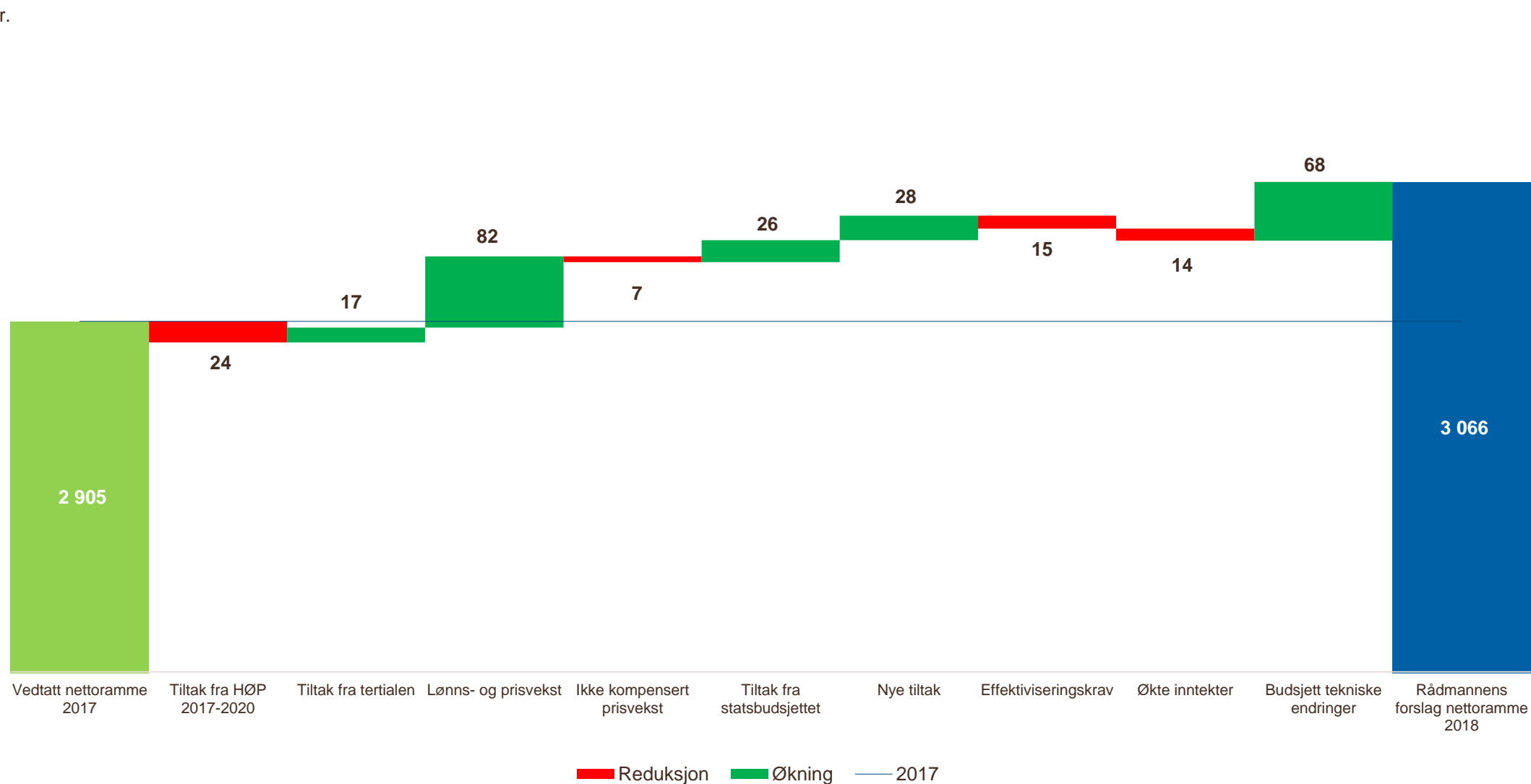
2 900

2 800

2 700

2 600

2 500

Satsing på helse og velferd

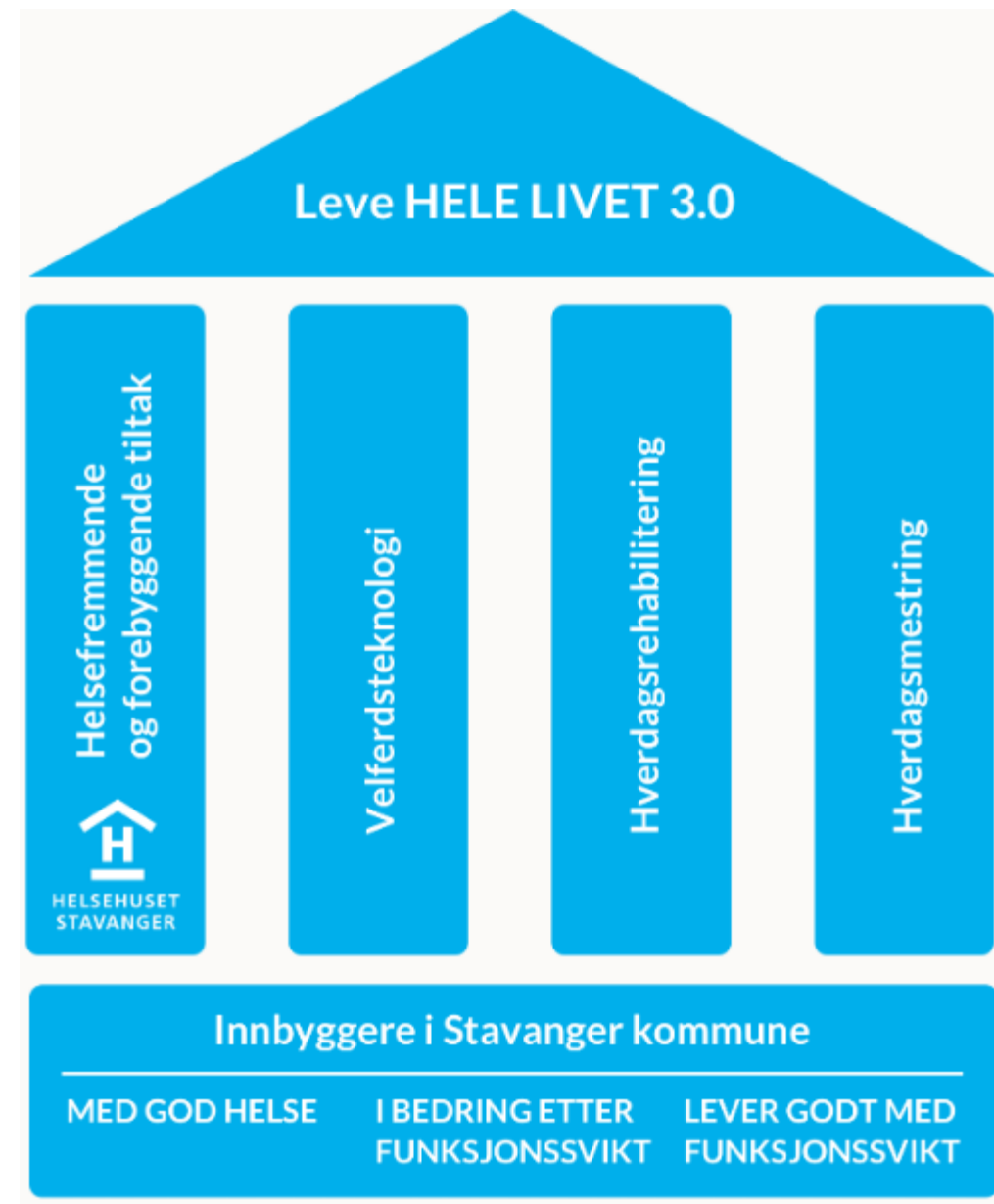
- Nye botilbud for personer med utviklingshemming og personer med rus- og psykiske lidelser
- Opptrappingsplan for rus
- FOU-prosjekter som kan bidra til ny praksis for personer med ROP-lidelser
- Opptrapping av dagsenterplasser og praksisplasser for brukere med behov for dagtilbud
- Økning i sosialhjelp og kvalifiseringsstønad
- Økning i BPA og avlastning

Leve HELE LIVET

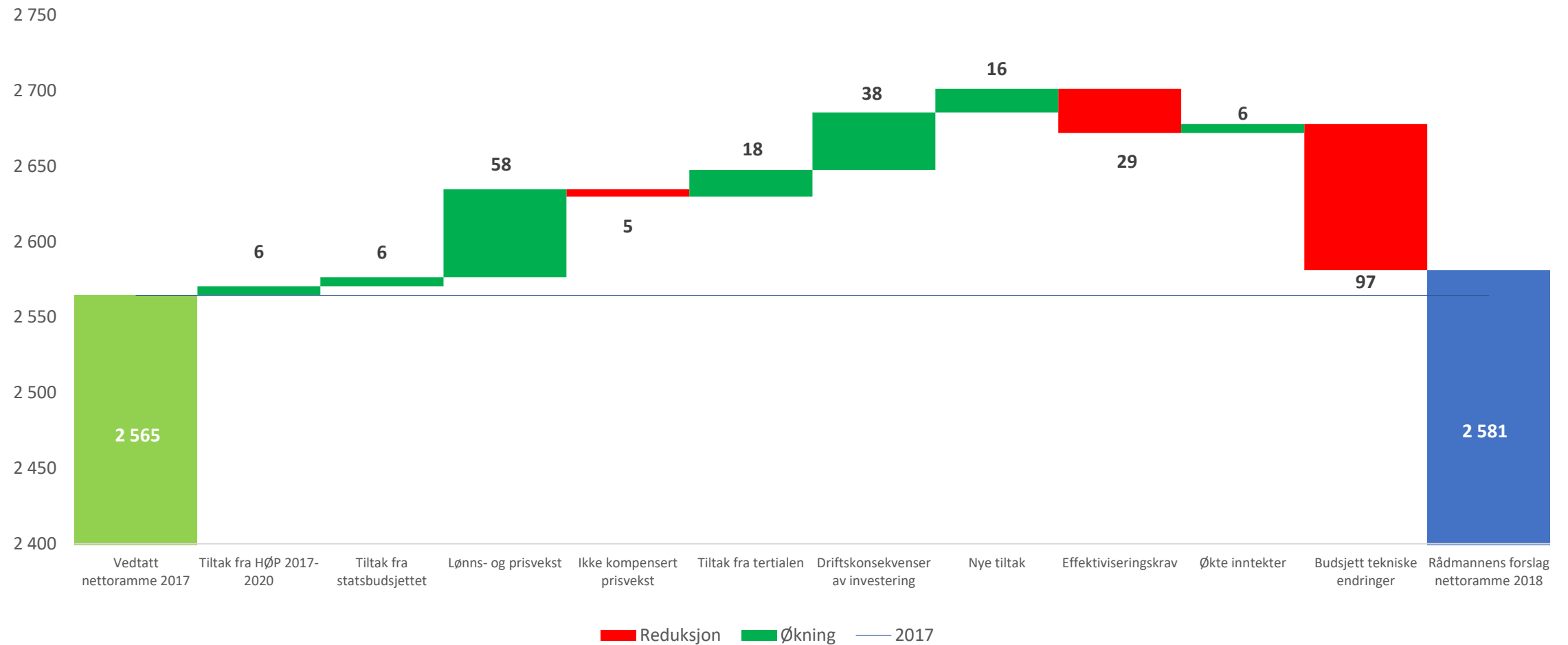
- Satsingen gir grunnlag for færre institusjonsplasser
- Innovasjon innen velferdsteknologi
- Responssenter
- Utvide satsingen til flere brukergrupper, uavhengig av alder

Mål at flest mulig skal ha et aktivt liv og klare seg selv best mulig

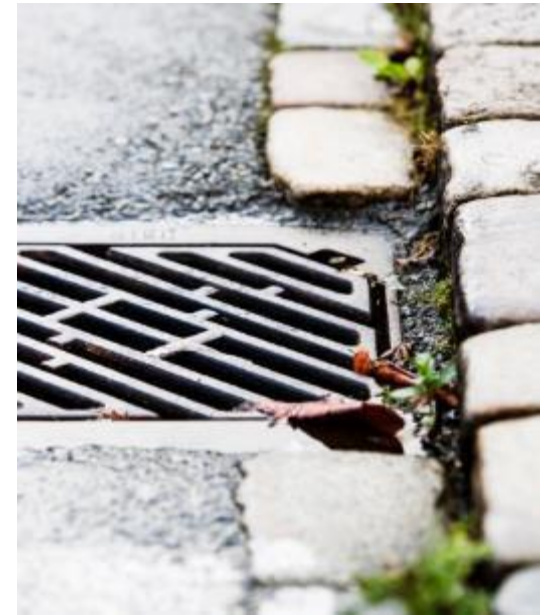
Endring i driftsrammene for helse og velferd

mill. kr.

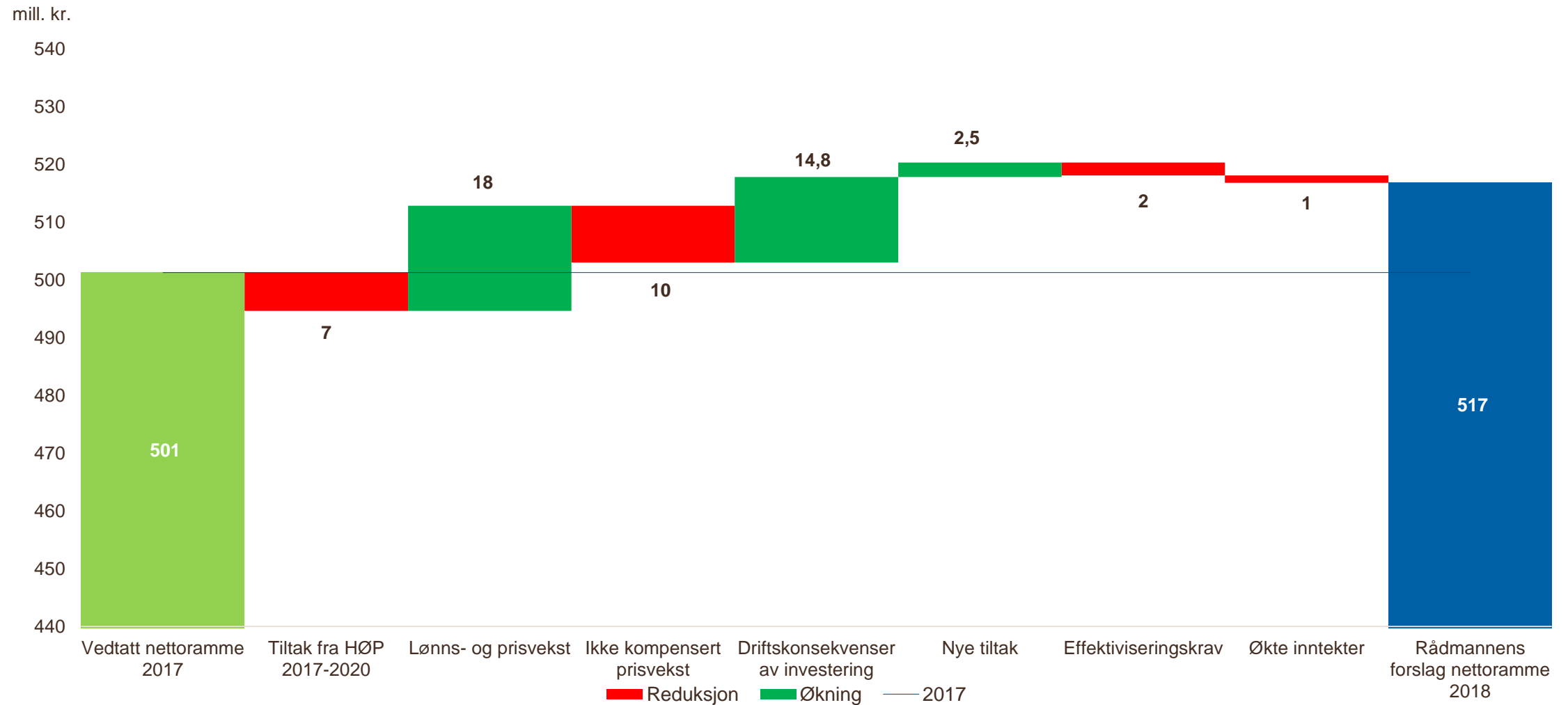

Satsing på klima og miljø

- Klimahensyn i investeringer og drift
- ENØK-tiltak
- Styrke klimatilpasningsarbeidet - beredskap
- Piggdekkavgift
- Panteordning på gamle vedovner
- Overgang til el-biler

Endring i driftsrammene for bymiljø og utbygging

Sammen for en levende by

Politisk behandling

